

Feiten, meningen en ervaringen van patiënten

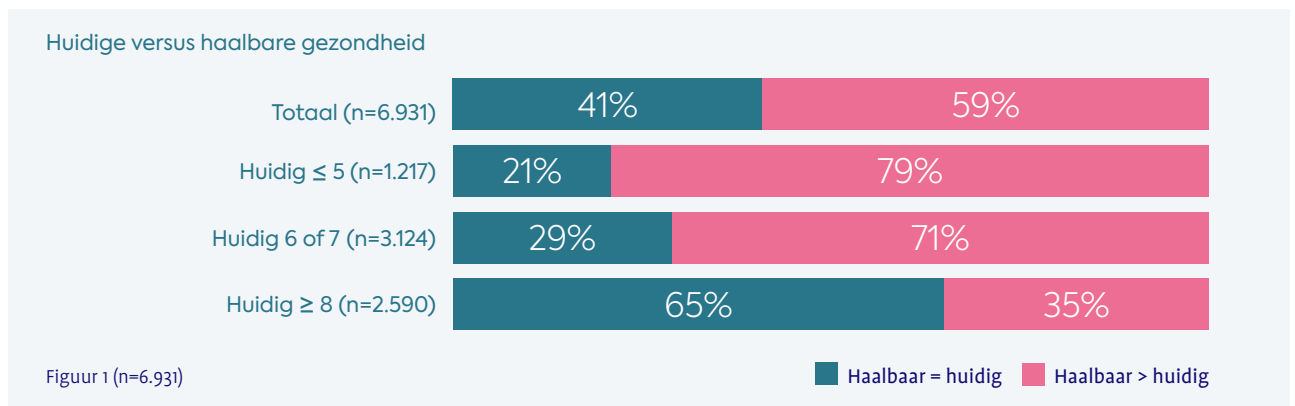
Moderne technologie in de zorg

Moderne technologie is niet meer weg te denken, ook niet in de gezondheidszorg. Er komen steeds meer apparaten en apps op de markt die mensen kunnen gebruiken voor hun gezondheid, bijvoorbeeld de smartwatch of de 7 minutes workout app. Daarnaast maken zorgverleners ook meer gebruik van nieuwe technologieën. Zo is het tegenwoordig mogelijk door middel van computers bepaalde zeldzame aandoeningen op te sporen. Patiëntenfederatie Nederland onderzocht in hoeverre mensen zelf al ervaring hebben met moderne technologie in de zorg en hoe zij denken over kunstmatige intelligentie.

Totaal aantal deelnemers dat de vragenlijst heeft ingevuld: 7.275.

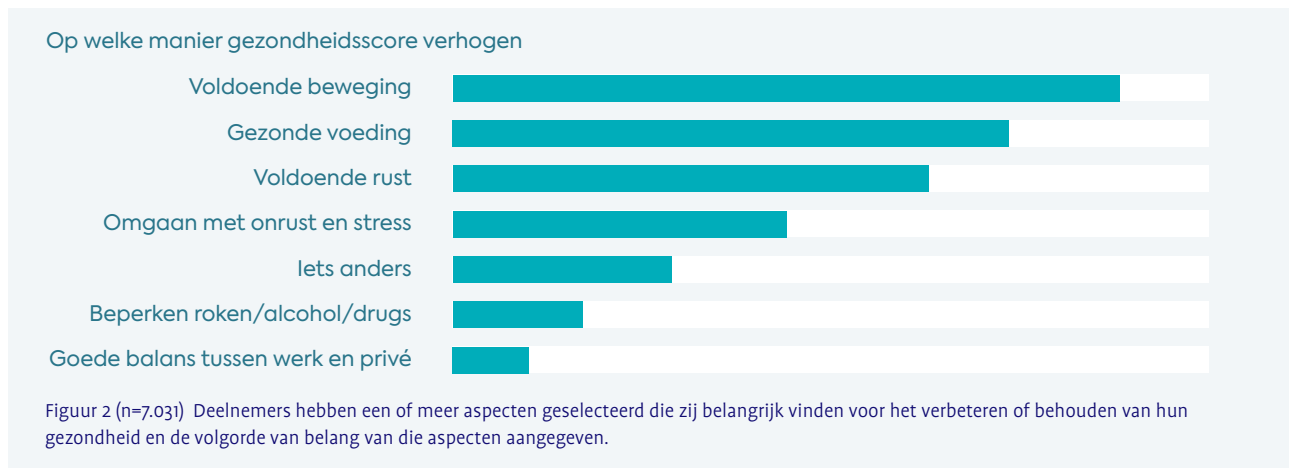
Rapportcijfer voor gezondheid

Deelnemers aan het onderzoek beoordelen hun huidige gezondheid met een 6,9 gemiddeld. Bijna zes op de tien deelnemers denken dat zij hun huidige score kunnen verbeteren tot een 7,7. 41% is van mening dat de gezondheid niet beter kan worden.

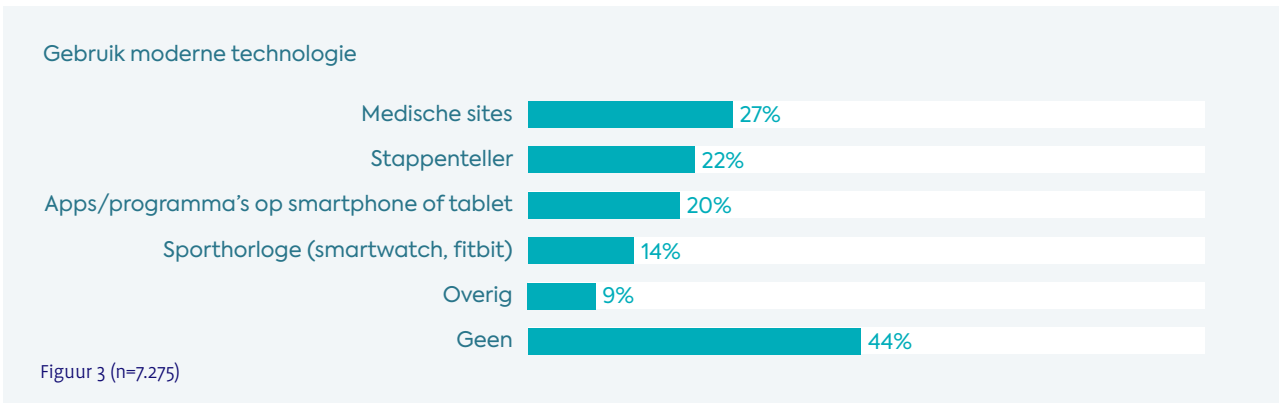
Gezondheid verhogen

Mensen geven vooral aan dat zij hun gezondheidsscore kunnen verhogen door voldoende beweging. Bij 'iets anders' noemen mensen ontspanning, vrijetijdsbesteding (bijv. vakantie, lezen, tuinieren etc.), sociale contacten, omgaan met stress. Hoe groter de score in figuur 2, hoe meer belang mensen eraan hechten.

Gebruik moderne technologie

56% gebruikt moderne technologie voor de gezondheid. Veel genoemde medische sites zijn ZorgkaartNederland, Thuisarts.nl, Mijngezondheid.nl en Gezondheidsnet.nl. De meest genoemde apps zijn workout (runkeeper, strava, stappenteller etc.), voeding (eetmeter, calorieënteller etc.), mindfulness of gezondheid in het algemeen. Mensen noemen ook hulpmiddelen (thuisbloeddrukmeters, tensapparaat, glucosemeter, cpap, saturatiemeter etc.), telemonitoring en een patiëntendossier of medisch portaal.

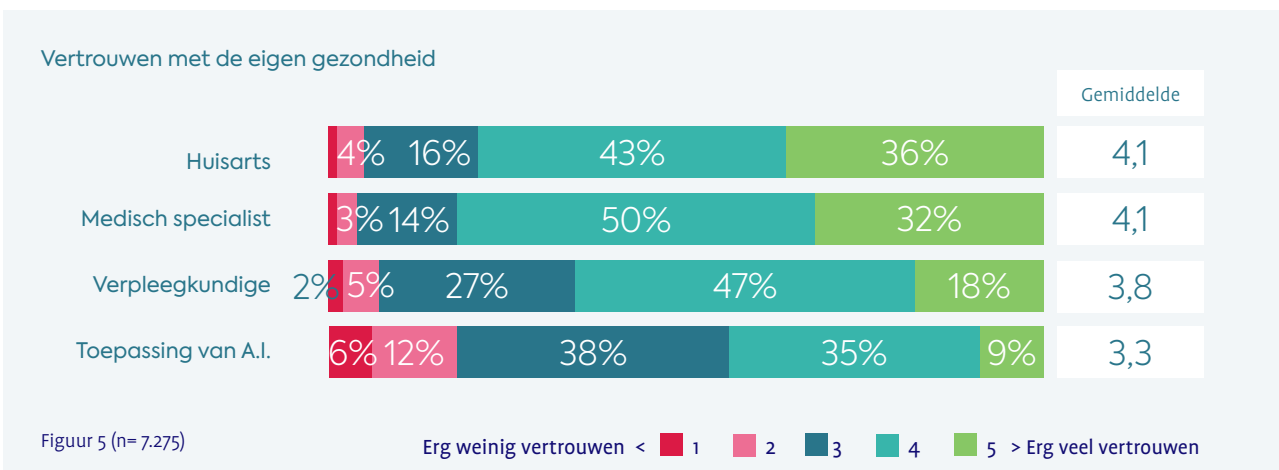

75% staat ervoor open om aangemoedigd te worden voor het gebruik van (nog meer) moderne technologieën. Vooral als dit gebruik vanuit medische hoek wordt geadviseerd, bijvoorbeeld door de eigen huisarts of een andere zorgverlener. Dit geldt zowel voor deelnemers die al gebruik maken van moderne technologie als voor deelnemers die dit nog niet doen.

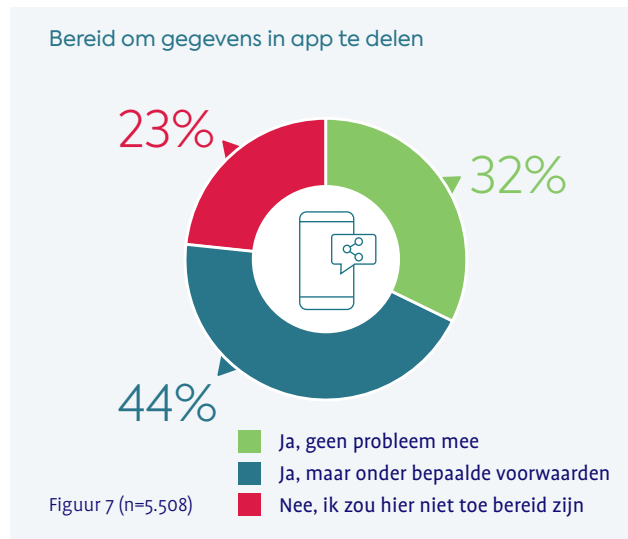
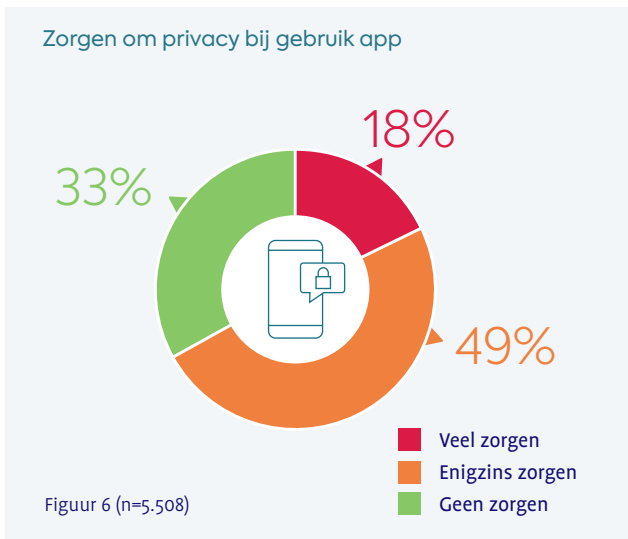
Vertrouwen in Artificial Intelligence (A.I.)

Mensen vertrouwen hun huisarts en medisch specialist het meest met de eigen gezondheid. Toepassingen van A.I. vertrouwen zij het minst.

Zorgen om privacy

In de vragenlijst werd een concreet voorbeeld gegeven van een app voor medische spoedvragen. In plaats van met een arts praat je met een computer die symptomen checkt en advies geeft voor doorverwijzing. Deze voorbeeldapp is uitgebreid getest en scoort zelfs beter dan een huisarts. Aan de mensen die zeggen dat zij eventueel of zeker gebruik zouden maken van deze app, is gevraagd in hoeverre zij zich zorgen zouden maken over hun privacy bij het gebruiken van deze app.

Als redenen worden gegeven:

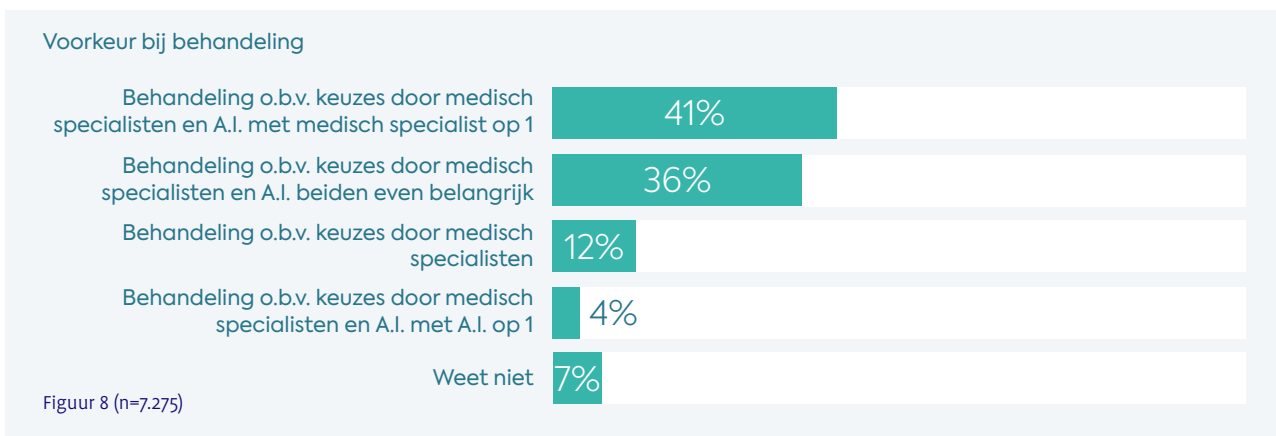
- Onduidelijk wat er met gegevens gebeurt en wie hier toegang toe heeft
- Twijfels over hoe zorgverleners hiermee omgaan
- Gevaar dat gegevens in handen vallen van verkeerde partijen, zoals verzekeraars of werkgevers
- Alles is te hacken
- Privacy is heel belangrijk, moet gewaarborgd zijn.

Bereid om gegevens in app te delen

De mensen die eventueel of zeker gebruik zouden maken van de besproken app is gevraagd of zij bereid zouden zijn om hun gegevens in deze app te delen met het doel de app beter te maken. 23% zou hiertoe niet bereid zijn. 32% heeft hier geen problemen mee. 44%, zou hier bepaalde voorwaarden aan stellen. Zij willen hun gegevens anoniem kunnen delen, zonder persoonsgegevens. Mensen willen dat deze niet voor commerciële doeleinden worden gebruikt en dat de privacy is gewaarborgd. En ze willen informatie over wat er met gegevens gebeurt, op welke manier en door wie.

Voorkeur bij behandeling in het ziekenhuis

81% heeft een voorkeur voor een behandeling op basis van keuzes door zowel medisch specialisten als A.I. De medisch specialist wordt daarbij net wat vaker op nummer 1 gezet (41%). 36% vindt beiden even belangrijk en 4% vindt A.I. het meest belangrijk.

Profiel deelnemers

51% van de deelnemers is man, 49% is vrouw.

De gemiddelde leeftijd van de deelnemers is 65 jaar.

Van de deelnemers is 10% lager opgeleid, 41% middelbaar opgeleid en 49% hoger opgeleid

Van de deelnemers heeft 85% één of meer chronische aandoeningen. Deze deelnemers hebben vaak te maken met hart- en vaatziekten (26%), een reumatische aandoening (17%) of een longaandoening (16%).

In het onderzoek is gekeken in hoeverre mensen zelf al ervaring hebben met moderne technologie in de zorg en hoe zij denken over kunstmatige intelligentie. Kunstmatige intelligentie, ook wel Artificial Intelligence, of A.I. genoemd, maakt het mogelijk dat computers mensen helpen bepaalde beslissingen te nemen door bijvoorbeeld advies te geven of voorspellingen te doen.

Hoe gezond zijn de deelnemers

De deelnemers geven hun gezondheid gemiddeld een 6,9. Gezonde voeding en voldoende beweging vinden mensen heel belangrijk als het gaat om een goede gezondheid. Bijna zes op de tien deelnemers denken dat zij hun gezondheid nog verder kunnen verbeteren. Ze geven aan dat dit met name door voldoende beweging bereikt kan worden. Gemiddeld schatten deelnemers de haalbare gezondheid in op een 7,7.

Wat wordt gebruikt

56% gebruikt moderne technologieën voor de gezondheid. Dit zijn vooral medische sites (27%) en stappentellers (22%). Het gaat hier niet om veelvuldig gebruik: circa de helft van deze groep gebruikt één moderne technologie. Vrouwen maken vaker dan mannen gebruik van moderne technologieën. Ook maken jongeren en hoger opgeleiden hier vaker gebruik van vergeleken met ouderen en lager opgeleiden.

75% staat ervoor open om aangemoedigd te worden voor het gebruik van (nog meer) moderne technologieën. Vooral als dit gebruik vanuit medische hoek wordt geadviseerd, bijvoorbeeld door de eigen huisarts of een andere zorgverlener. Dit geldt zowel voor deelnemers die al gebruik maken van moderne technologieën als voor deelnemers die dit nog niet doen.

Vertrouwen in A.I.

Mensen hebben redelijk vertrouwen in A.I., maar zien A.I. in de zorg vooral als aanvulling op de zorgverleners. Mensen vertrouwen de huisarts en medisch specialist het meest met de eigen gezondheid. Toepassingen van A.I. vertrouwen zij het minst.

“Zolang de behandelaar meekijkt met de computer heb ik wel vertrouwen. Blijkt het altijd goed te gaan dan groeit het vertrouwen.”

Mensen die al gebruik maken van moderne technologieën, zoals medische sites, apps of stappentellers hebben meer vertrouwen in A.I. vergeleken met mensen die hier nog geen gebruik van maken. Als mensen een voorbeeld zien van een zelflerende computer in de zorg dan neemt het vertrouwen toe bij alle ondervraagden.

Privacy

In medische apps worden veel gegevens van gebruikers verzameld. Het is voor gebruikers niet altijd duidelijk of hier vertrouwelijk mee wordt omgegaan. Aan deelnemers die eventueel of zeker gebruik zouden maken van de voorbeeld app uit het onderzoek, is gevraagd in hoeverre zij zich zorgen zouden maken over hun privacy bij het gebruiken van deze app. Tweederde van de deelnemers zou zich enigszins tot veel zorgen om hun privacy maken.

“Niemand weet waar alle gegevens naar toe gaan en welke koppelingen er worden gemaakt, zonder dat wij daarvan op de hoogte worden gesteld.”

Voorkeur A.I. of arts

81% heeft bij een behandeling in het ziekenhuis, een voorkeur voor behandeling door zowel medisch specialisten als A.I. De medisch specialist wordt daarbij net wat vaker op nummer 1 gezet (41%), 36% vindt beiden even belangrijk en 4% vindt A.I. het meest belangrijk.

Aanbevelingen

Gebruik moderne technologieën

- Motiveer zorgverleners om bewezen digitale diensten aan te bevelen aan hun patiënten. Ondersteun patiënten bij het in gebruik nemen van deze diensten en informeer ze in begrijpelijke taal.

Vertrouwen in A.I.

- Maak inzichtelijk welke A.I.-toepassingen de kliniek al hebben bereikt, welke meerwaarde is vastgesteld en wat de ervaringen zijn.
- Bevorder co-creatie van A.I.-toepassing in de zorg door alle belanghebbenden: patiënten, zorgverleners, wetenschappers, ethici, juristen, beleidsmakers.

Colofon

Het Zorgpanel is een initiatief van Patiëntenfederatie Nederland. De Patiëntenfederatie vertegenwoordigt 200 patiëntenorganisaties. Wij maken ons sterk voor alle mensen die zorg nodig hebben. © Communicatie – november 2020